

همایش بین‌المللی

ساخت، توسعه و بازسازی عتبات عالیات در گذر تاریخ

مقدمه

حرم‌های مطهر ائمه معصومین (ع) از دیرباز، همواره مورد توجه و عنایت مسلمانان و بهویژه شیعیان جهان بوده‌اند. این بقاع متبرکه، به عنوان نگین‌های تابناک جهان اسلام و قبله‌گاه دل‌های عاشقان و شیفتگان مکتب نورانی اهل بیت (ع)، در طول تاریخ با فراز و نشیب‌های بسیاری همراه شده‌اند و بارها مورد هجوم و تخریب دشمنان قرار گرفته‌اند. با این حال، عشق و ارادت شیعیان به خاندان رسالت، باعث شده است تا این اماکن مقدس، پس از چندی دوباره مرمت، بازسازی و احیا شوند. بی‌تردید تداوم و تعالی این مجاهدت خالصانه و نیز مقابله با تحریفات دشمنان خدا و اهل بیت علیهم السلام در جنگ رسانه‌ای، نیازمند فرهنگ‌سازی و جامعه‌پذیری در پرتو تبیین صحیح و عالمانه آن برای آحاد مردم بخصوص نسل جوان امروز است. همایش بین‌المللی «ساخت، توسعه و بازسازی عتبات در گذر تاریخ» با هدف بررسی و تبیین ابعاد مختلف این موضوع، از منظر تاریخی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و هنری برگزار می‌شود. این همایش فرصتی ارزشمند برای تبادل آراء و نظرات پژوهشگران، هنرمندان، خادمان عتبات عالیات و عموم علاقه‌مندان به تاریخ، هنر و فرهنگ اسلام ناب محمدی (ص) و تجربه سفری معنوی و پربار در دل تاریخ و تمدن شکوهمند اسلامی را فراهم آورد. امید که بتوانیم در ترویج فرهنگ زیارت و بازسازی اماکن مقدسه و نیز تعمیق باورهای دینی و مذهبی گامی مؤثر برداریم.

چشم‌انداز و اهداف:

- تعمیق شناخت و آگاهی از تاریخ و فرهنگ عتبات عالیات
- تقویت همبستگی و وحدت میان مسلمانان جهان
- ترویج فرهنگ زیارت و ارادت به اهل بیت (ع)
- تبیین دستاوردها و چالش‌ها در زمینه بازسازی و مرمت بنای‌های تاریخی
- بررسی تحولات تمدنی جهان اسلام با محوریت عتبات عالیات
- تبادل نظر و اندیشه میان پژوهشگران و متخصصان حوزه تاریخ، معماری، هنر و فرهنگ اسلامی

محورهای همایش:

سیاسی - اجتماعی:

- تاریخ‌چه و قدامت عتبات عالیات از نخستین بناها تا دوران معاصر در آینه اسناد و مدارک
- نقش حکومت‌ها و کارگزاران جهان اسلام، سلاطین و پادشاهان، در عمران، توسعه و اداره عتبات در طول تاریخ
- جایگاه مقاومت اسلامی، مدافعان حرم و سیاست‌های منطقه‌ای در حراست از عتبات عالیات و هویت شیعی
- مردم‌شناسی و مردم‌نگاری با تکیه بر جایگاه خیرین، موقوفات، نذورات، آداب و رسوم در توسعه عتبات
- پیاده‌روی اربعین، موکب داری و تأثیرات کمی و کیفی آن بر توسعه و بازسازی عتبات عالیات
- استشراف و عتبات عالیات

فرهنگی - هنری:

- نقش ملل اسلامی در تحولات فکری و فرهنگی، انتشار کتب و مجلات در عتبات

جایگاه علماء و مراجع دینی در توانمندسازی حوزه‌ها، احیای علوم اسلامی و ترویج فرهنگ زیارت در عتبات

- سیر تحول معماری و هنر اسلامی، تکنیک‌ها، مصالح و فناوری‌های مورد استفاده در فرآیند بازسازی، مرمت و توسعه عتبات عالیات
- نقش هنرمندان و بازتاب رسانه‌ای فعالیت‌های انجام شده در زمینه مرمت و توسعه عتبات عالیات
- میراث ملموس و ناملموس عتبات عالیات در آئینه موزه‌ها، نسخ خطی، شعر، ادبیات، صنایع دستی و ...

اقتصادی:

- نقش اصناف، بازاریان، تجار و صنعتگران در توسعه و بازسازی عتبات
- تأثیر بازسازی و توسعه عتبات در رونق اقتصادی و توسعه گردشگری مذهبی

جوایز و امتیازات:

۱. چاپ مقالات برگزیده در مجلات علمی پژوهشی
۲. سفر به مشهد مقدس و عتبات عالیات: ۲۰ سفر زیارتی اهدایی ستاد بازسازی عتبات برای مقالات و نفرات برگزیده همایش

برنامه‌های علمی پیش از همایش:

برگزاری پیش‌همایش، در قالب سخنرانی و میزگردهای تخصصی توسط دانشگاه‌های اصفهان و فرهنگیان اصفهان و سایر مؤسسات و پژوهشگاه‌ها به صورت حضوری و مجازی با ارائه پژوهشگران برتر ایران و عراق.

اعضای کمیته برگزاری همایش:

- رئیس همایش: دکتر رسول رکنی زاده، استاد گروه فیزیک و رئیس دانشگاه اصفهان
- قائم مقام رئیس همایش: دکتر احمد عزیزخانی، استادیار گروه معارف اسلامی دانشگاه اصفهان
- دبير علمی: دکتر اصغر منتظر القائم، استاد گروه تاریخ و ایران‌شناسی دانشگاه اصفهان
- دبير رسانه و تبلیغات: دکتر سید علی اصغر هاشم زاده، استادیار گروه معارف اسلامی دانشگاه اصفهان
- دبير کمیته بین‌الملل: دکتر ماجد نجاریان، استادیار گروه علوم قرآن و حدیث جامعه المصطفی (ص) (العالمية)
- اعضای کمیته بین‌الملل: دکتر محمد ابراهیم اخوان دردشتی / ایران، دکتر حسین النوری / عراق
- مسئول دبیرخانه: متین سادات اصلاحی

اعضای کمیته علمی همایش:

- دکتر اصغر منتظر القائم (گروه تاریخ و ایران‌شناسی دانشگاه اصفهان)
- دکتر اصغر قائدان (گروه تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی دانشگاه تهران)
- دکتر شکرالله خاکزند (گروه تاریخ دانشگاه شیراز)
- دکتر محمدعلی چلونگر (گروه تاریخ و ایران‌شناسی دانشگاه اصفهان)
- دکتر علی اکبر جعفری (گروه تاریخ و ایران‌شناسی دانشگاه اصفهان)
- دکتر موسی نجفی (گروه تمدن پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی)
- دکتر عبدالحسین خسروپناه (گروه فلسفه پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی)

دکتر رسول جعفریان (گروه تاریخ دانشگاه تهران)

دکتر حسین عزیزی (گروه معارف اسلامی دانشگاه اصفهان)

دکتر محمدسعید نجاتی (گروه تاریخ و سیره پژوهشکده حج و زیارت)

دکتر احمدرضا خضری (گروه تاریخ و تمدن ملل اسلامی دانشگاه تهران)

دکتر محسن الوبی (گروه تاریخ دانشگاه باقرالعلوم علیه السلام)

دکتر حمیدرضا مطهری (پژوهشکده تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام قم)

دکتر طاهر بابایی (گروه تاریخ، فرهنگ و تمدن اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد)

دکتر حمیدکثیری (پژوهشگر تشیع و موسس و رئیس آی لوگوس اتریش)

دکتر عمارعبدی نصار (دانشگاه کوفه)

دکتر عاشور حمود الساعدي (استاد تمام، معاون علمی رئیس دانشگاه الاسراء بغداد)

دکتر دلال عباس (استاد تمام و عضو هیئت علمی دانشگاه لبنان)

دکتر محسن القزوینی (استاد تمام، مؤسس و عضو هیئت علمی دانشگاه اهل البيت کربلا)

دکتر عبد الجلیل منشد خلف (استاد تمام و رئیس دانشگاه امام کاظم بغداد)

دکتر نجم عبد الحسین نجم (استاد تمام و معاون علمی دانشگاه کربلا)

دکتر نعمه دهش الطائی (استاد تمام و رئیس دانشکده علوم اسلامی دانشگاه بغداد)

نهادهای برگزارکننده و همکار:

دانشگاه اصفهان، ستاد بازسازی عتبات عالیات استان اصفهان، دانشگاه فرهنگیان، عتبه علویه، حسینیه، عباسیه، کاظمیه، عسکریه، دانشگاه فردوسی مشهد، پژوهشکده حج و زیارت، بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، دانشگاه شیراز، مرکز پژوهش‌های آستان قدس، دانشگاه ارومیه، انجمن ایرانی تاریخ اسلام شعبه استان اصفهان، دانشگاه علوم اسلامی رضوی، دانشگاه هنر اصفهان، دانشگاه اهل بیت عراق، جامعه المصطفی العالمیه

زبان همایش: فارسی، عربی، انگلیسی

جدول زمانبندی همایش:

مهلت ارسال اصل مقالات: ۱۴۰۴ مرداد ۳۱

اعلام نتایج داوری: ۱۴۰۴ شهریور ۳۱

برگزاری همایش: ۱۴۰۴ مهر ۲۹

قالب‌های فراخوان: مقاله، کتاب، پایان‌نامه، رساله دکتری و آثار هنری (آثار پذیرفته شده در قالب سخنرانی، مجموعه مقالات، نمایشگاه و پوستر ارائه می‌گردد).

نحوه ثبت‌نام و ارسال آثار به همایش: وبگاه همایش به نشانی: <https://atabat.ui.ac.ir> و رایانامه به آدرس: atabatui@res.ui.ac.ir

دبيرخانه همایش: اصفهان، میدان آزادی، دانشگاه اصفهان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، قطب علمی گروه تاریخ

تلفن تماس: +۹۸۹۱۳۷۹۶۶۱۸۸